



Higiēnas prasības skaistumkopšanā - jautājumi un atbildes

Publicēts: 19.01.2020.

Kādas ir prasības skaistumkopšanas salona (kabineta) atvēršanai? Vai ir nepieciešama Veselības inspekcijas atļauja?  

Skaistumkopšanas saloniem (kabineti) ir jāatbilst higiēnas prasībām*.

Saskaņā ar Preču un pakalpojumu drošuma likumu, pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu pakalpojumu. Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par sniegtā pakalpojuma drošumu, tādēļ, domājot par skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanu pakalpojuma sniedzēja mājās vai arī pie klienta mājās (t.s. mobilie skaistumkopšanas pakalpojumi), jāizvērtē, kā un vai tiks nodrošinātas noteiktās higiēnas prasības un vai pakalpojums pēc būtības atbildīs droša pakalpojuma prasībām.

Skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar noteikumiem** ir jāpaziņo Veselības inspekcijai par saimnieciskās darbības uzsākšanu, t.i. norādīt salona (kabineta) nosaukumu, adresi, sniegtos skaistumkopšanas pakalpojumus u.c. informāciju. Iesnieguma veidlapas un iesniegšanas kārtību skatīt [šeit](#). Minētais iesniegums ir jāiesniedz arī tiem pakalpojumu sniedzējiem, kas skaistumkopšanas pakalpojumus veic izbraucot pie klienta vai savā dzīvesvietā, kā arī uzņēmumiem, piemēram, viesnīcām, sporta klubiem, ja klientu ērtībām tiek piedāvāti kādi no skaistumkopšanas pakalpojumiem.

Ja ir mainījusies norādītā informācija paziņošanas iesnieguma veidlapā, piemēram, tiek sniegti jauni skaistumkopšanas pakalpojumi vai mainījusies salona adrese, par to ir nepieciešams informēt Veselības inspekciju, iesniedzot iesniegumu brīvā formā.

Lai uzsāktu salona (kabineta) darbību, nav jāsaņem Veselības inspekcijas pārbaude. Kontroles skaistumkopšanas salonos (kabinetos) tiek veiktas atbilstoši kārtējā gada uzraudzības plānam, kā arī saņemtu sūdzību gadījumā. Obligāta Veselības inspekcijas atļauja vai atzinums skaistumkopšanas salona (kabineta) atvēršanai arī nav nepieciešams.

Veselības inspekcija informē, ka ir izstrādātas vadlīnijas skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem „Droši un higiēnas prasībām atbilstoši skaistumkopšanas pakalpojumi. Vadlīnijas skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem”, kurās skaidrotas higiēnas prasības un to izpilde, nosacījumi droša pakalpojuma sniegšanai, kabineta iekārtošana un darba piederumu apstrādes process. Vadlīnijas lejupielādējamas [šeit](#).

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai”*

** *Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi [Nr.693](#) „Kārtība, kādā skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniedzēji paziņo par saimnieciskās darbības uzsākšanu”*

*** *Ministru kabineta 14.04.2015. [noteikumi Nr. 182](#) „Noteikumi par higiēnas prasībām tetovēšanas un pirsinga pakalpojumu sniegšanai un speciālajām prasībām tetovēšanas līdzekļiem”*

Pakalpojuma sniedzēja pienākums ir sniegt tikai drošu, cilvēka dzīvībai un veselībai nekaitīgu pakalpojumu. Pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par sniegtā pakalpojuma drošumu, tādēļ domājot par skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanu mājās vai izbraucot pie klienta, jāizvērtē, kā tiks nodrošinātas higiēnas prasības un vai pakalpojums būs drošs.

Ja pakalpojuma sniedzējs savā dzīvesvietā ir iekārtojies darba kabinetu atsevišķā telpā, kas ir pilnībā aprīkots un pielāgots tikai skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai, t.sk. telpā ir nodrošināta izlietne (ar centralizētu vai autonomu karstā un aukstā ūdens padevi un sadzīves kanalizācijas sistēmu), pakalpojuma sniedzējam jāievēro visas higiēnas prasības*, kas attiecas uz skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanu, un ir pieļaujams sniegt arī augsta inficēšanās riska skaistumkopšanas pakalpojumus**. Šai telpai ir jāmaina arī tās lietošanas funkcija Būvvaldē.

Ja darba vieta pakalpojuma sniedzēja dzīvesvietā ir pielāgota, piemēram, dzīvojamā istabā starp sadzīves lietām skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai ir novietota kušete un darba piederumu galdiņš, pakalpojuma sniedzējam jāievēro higiēnas prasību* daļa, kas attiecas uz mobilajiem skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem. Šādos gadījumos nav pieļaujams sniegt augsta inficēšanās riska skaistumkopšanas pakalpojumus, jo nav iespējams nodrošināt higiēnas prasībām atbilstošus un klienta veselībai drošus apstākļus. Augsta inficēšanās riska pakalpojumus nesniedz arī klienta dzīvesvietā.


Sniedzot mobilos skaistumkopšanas pakalpojumus, ir jāspēj nodrošināt gan tīru, gan lietotu darba piederumu drošu uzglabāšanu un nogādāšanu līdz klientam un atpakaļ uz darba piederumu apstrādes vietu, piemēram, atsevišķas slēgtas tvertnes ar norādi „tīri” un „lietoti” darba piederumi. Tas pats attiecas arī uz auduma dvieļiem un palāgiem, piemēram, netīros dvieļus var savākt atsevišķā marķētā maisā.

Atsevišķos konteineros un tvertnēs ieteicams uzglabāt arī darbā izmantotos piederumus un līdzekļus, piemēram, matu krāsas, ķemmes, krēmus un kosmētiku, īpaši gadījumos, kad veic izbraukumu pie klienta. Tvertnes un vietu, kur tās uzglabā, uztur tīrībā un kārtībā. Bojātas tvertnes piederumu uzglabāšanai un transportēšanai neizmanto.

No higiēnas un drošības viedokļa darba piederumu apstrādē izlietne būtu rekomendējama darba telpā vai vismaz tāda, kuru neizmanto citi cilvēki. Ja tas nav iespējams, izmantotās dezinfekcijas un sterilizācijas iekārtas un līdzekļi jānovieto tā, lai nenotiktu to kontaminācija, kā arī, veicot darba piederumu apstrādi, telpai un virsmām jābūt tīrām un darba kārtībā, lai nenotiktu apkārtējās vides un darba piederumu piesārņošana. Ja dienā paredzēti izbraukumi pie vairākiem klientiem un nav iespējams nodrošināt darba piederumu transportēšanu atpakaļ uz to apstrādes vietu, nepieciešams sagatavot vairākus darbam gatavus darba piederumu komplektus nepieciešamo pakalpojumu sniegšanai. Izbraucot pie klienta, nepieciešams sagatavot šķidrās ziepes un vienreizējās lietošanas roku susināšanas līdzekļus, lai varētu veikt roku apstrādi pirms un pēc pakalpojuma sniegšanas. Ja tekošs ūdens nebūs pieejams, izmanto mitrās salvetes un roku dezinfekcijas līdzekli.

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai”*

** *Skaistumkopšanas pakalpojumi, kuru laikā ādā tiek mērķtiecīgi pārduarta un ādā tiek ievadīts instruments vai svešķermenis (piemēram, tetovēšana, skarifikācija, mikropigmentācija, permanentais grims, pīrsings, t.sk. ausu caurduršana, kosmētiskās injekcijas, elektrolīzes epilācija, mikrodatu injekcijas ar dermapenu)*

Kādas ir prasības skaistumkopšanas salona telpu lielumam un grīdas segumam? 



Noteikumos*, kas atrunā higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas vietām, t.sk. iekārtojuma, nav noteiktas prasības telpu lielumam. Savukārt aprīkojumam, mēbelēm, grīdām un sienām jābūt piemērotām uzkopšanai (mitrajai tīrīšanai, dezinfekcijai), izgatavotām no materiāla, kas nav porains. Mīksta grīdas segums skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas vietās netiek rekomendēts. Ja tas jau ir ieklāts un bioloģisko šķidrumu un asiņu izšļakstīšanās risks ir mazs, mīksto grīdas segumu var noklāt ar gludu paklāju no, piemēram, polivinila. Grīdas krāsojums ieteicams tāds, lai varētu viegli pamanīt šķidrumus un nokritušus asus piederumus.

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” 12.p.*

** *Ministru kabineta 14.04.2015. [noteikumi Nr. 182](#) „Noteikumi par higiēnas prasībām tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai un speciālajām prasībām tetovēšanas līdzekļiem”*

Vai skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas vietās ir jābūt ierīkotai izlietnei? 



Saskaņā ar noteikumiem* veselībai drošu un higiēnisku skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai jābūt ierīkotai centralizētai vai autonomai aukstā un karstā ūdens padevei un sadzīves kanalizācijas sistēmai. Izlietne ir nepieciešama gan roku higiēnai (mazgāšanai pirms un pēc klienta apkalpošanas un, ja nepieciešams, pakalpojuma sniegšanas laikā), gan lietoto darba piederumu apstrādei. Kā alternatīva ūdens padeves ar sadzīves kanalizāciju ierīkošanai un izlietnes nodrošināšanai darba telpā nav pieļaujama:

situācija, kad roku higiēnai un darba piederumu apstrādei tiek izmantotas tualetes telpas;

pārvietojamo (mobilo) izlietņu uzstādīšana un lietošana (tās parasti sastāv no tvertnes tīrajam ūdenim un netīrajam ūdenim, kājas sūkņa).

Izlietnei ar tekošu auksto un karsto ūdens padevi un sadzīves kanalizācijas sistēmu jābūt pieejamai katrā darba telpā, neatkarīgi no sniegtā skaistumkopšanas pakalpojuma veida.

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” 10.3.p., 11.p., 13.6.p.*

** *Ministru kabineta 14.04.2015. [noteikumi Nr. 182](#) „Noteikumi par higiēnas prasībām tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai un speciālajām prasībām tetovēšanas līdzekļiem”*

Saskaņā ar higiēnas noteikumiem skaistumkopšanā* darba piederumi tiek iedalīti atbilstoši to inficēšanās riskam (zems, vidējs un augsts). Līdzīgi tiek iedalīti arī dezinfekcijas līdzekļi (zema, vidēja un augsta līmeņa). Darba piederumu apstrādi veic saskaņā ar izstrādātu tīrīšanas, dezinfekcijas un sterilizācijas plānu.

Nemot vērā piederuma inficēšanās risku, tiek izvēlētas darba piederuma apstrādes metodes, t.sk. dezinfekcijas līdzekļi:

zema riska piederumiem – tīrīšana, mazgāšana, dezinfekcija ar zema vai vidēja līmeņa dezinfekcijas līdzekli,

vidēja riska piederumiem – tīrīšana, mazgāšana un dezinfekcija ar augsta līmeņa dezinfekcijas līdzekli (papildu drošībai var veikt sterilizāciju karstā gaisa sterilizatorā vai autoklāvā),

augsta riska piederumiem – tīrīšana, mazgāšana, dezinfekcija ar vidēja vai augsta līmeņa dezinfekcijas līdzekli un sterilizācija autoklāvā.

Turpmāk sterilizācija obligāti ir jāveic tikai augsta inficēšanās riska piederumiem – tie ir piederumi, kas paredzēti mērķtiecīgai ādas caurduršanai, kas iekļūst sterilos audos vai pirms ieejas saskaras ar citu sterilu piederumu. Procedūras, kurās tiek izmantoti augsta inficēšanās riska piederumi, visbiežāk ir kosmētiskās injekcijas un elektrolīzes epilācija (kā arī tetovēšana, mikropigmentācija un pīrsings, uz kuriem attiecas Ministru kabineta noteikumi [Nr.182](#) „Noteikumi par higiēnas prasībām tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai un speciālajām prasībām tetovēšanas līdzekļiem”). Tomēr jāņem vērā, ka liela daļa piederumu šajās procedūrās ir vienreizējās lietošanas.

Friziera pakalpojumos lielākoties tiek izmantoti zema inficēšanās riska piederumi, bet manikīra un pedikīra pakalpojumos tiek izmantoti vidēja inficēšanās riska piederumi, kurus nepieciešams dezinficēt ar augsta līmeņa dezinfekcijas līdzekli (ar sporicīdu iedarbību). Piemēram, mikropigmentācija ir augsta inficēšanās riska procedūra, taču sterilizācija autoklāvā ir jāveic tikai tām mikropigmentācijas *pildspalvas* daļām, kurās tiek ievietota adata un kuras ir daudzzreizlietojamas. Pašu mikropigmentācijas *pildspalvas* virsmu jānoslauka ar dezinfekcijas salveti. Sīkāku skaidrojumu par darba piederumu apstrādi pa soljiem, dezinfekcijas līdzekļiem, kā arī par sterilizācijas iekārtām un tām izvirzītajām prasībām var iepazīties Veselības inspekcijas izstrādātajās vadlīnijās skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem „Droši un higiēnas prasībām atbilstoši skaistumkopšanas pakalpojumi.

Vadlīnijas skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem”, kas lejupielādējamas [šeit](#).

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” V. nodaļa, 1.pielikums un 2.pielikums*

Sterilizatori ir medicīnas ierīces*, līdz ar to tām jābūt nodrošinātām ar ražotāja atbilstības deklarāciju (*Declaration of Conformity*) un paziņotās iestādes sertifikātiem par atbilstības novērtēšanas procedūras veikšanu. Uz medicīnas ierīces etiķetes jābūt CE marķējumam ar paziņotās iestādes četru ciparu kodu vai uz tās sterilā iesaiņojuma ērtā un redzamā vietā, kā arī uz lietošanas instrukcijas. Ja nepieciešams, CE zīme ir arī uz tirdzniecības iesaiņojuma. Informācijai par medicīniskās ierīces lietošanu jābūt nodrošinātai valsts valodā.

Ja pakalpojuma sniedzējs pats iegādājas IIa, IIb un/ vai III klases medicīnisko ierīci no ražotāja vai izplatītāja ārpus Latvijas teritorijas, tad pakalpojuma sniedzējam par šo iegādāto un Latvijā ieviesto medicīnisko ierīci jāsniedz informācija Zāļu valsts aģentūrai.

Par sterilizācijas iekārtām netiek uzskatītas UV starojuma iekārtas, ultraskaņas tīrīšanas iekārtas, stikla/ pērlišu „sterilizatori”**.

Veselības inspekcija vērs uzmanību, ka sterilizācija obligāti ir jāveic tikai augsta inficēšanās riska piederumiem (daudzreizlietojami piederumi, kas paredzēti mērķtiecīgai ādas caurduršanai, kas iekļūst sterilos audos vai pirms ieejas saskaras ar citu sterilu piederumu).

* *Ministru kabineta 28.11.2017. noteikumi [Nr.689](#) „Medicīnisko ierīču reģistrācijas, atbilstības novērtēšanas, izplatīšanas, ekspluatācijas un tehniskās uzraudzības kārtība”. Sterilizatori var būt var būt klasificējami gan kā IIa, gan kā IIb klases medicīnas ierīce*

** *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumu [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” 1.pielikums*

Ja pakalpojuma sniedzējs ir reģistrējies saimniecisko darbību (piemēram, SIA, IK, pašnodarbināta persona, patentmaksas maksātājs) un plāno sniegt:

dažādus skaistumkopšanas pakalpojumus,
tetovēšanas, mikropigmentācijas, skarifikācijas, pīrsinga pakalpojumus,
solārija pakalpojumus,
publiskas lietošanas pirts pakalpojumus,
publiskas lietošanas peldbaseina pakalpojumus,

par to ir nepieciešams paziņot Veselības inspekcijai, aizpildot speciālu iesnieguma veidlapu*. Iesniegums ir jāiesniedz arī tiem pakalpojumu sniedzējiem, kas skaistumkopšanas pakalpojumus veic izbraucot pie klienta vai savā dzīvesvietā, kā arī uzņēmumiem, piemēram, viesnīcām, sporta klubiem, ja klientu ērtībām tiek piedāvāti kādi no iepriekš minētiem pakalpojumiem. Iesnieguma veidlapa pieejama [šeit](#).

Par savu darbību nav jāpaziņo tiem skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas strādā uz darba līguma pamata un neveic saimniecisko darbību (t.i., nav reģistrēti VID).

Aizpildīto iesnieguma veidlapu Veselības inspekcijā var iesniegt Jums ērtā veidā:

nosūtot elektroniski portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu „[Iesniegums Veselības inspekcijai](#)”;
nosūtot elektroniski uz e-pasta adresi vi@vi.gov.lv, parakstītu ar drošu elektronisko parakstu;
nosūtot pa pastu uz adresi Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012;

Ja ir mainījusies norādītā informācija paziņošanas iesnieguma veidlapā, piemēram, tiek sniegti jauni skaistumkopšanas pakalpojumi vai mainījusies salona adrese, par to ir nepieciešams informēt Veselības inspekciju, iesniedzot iesniegumu brīvā formā.

** Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumi [Nr.693](#) „Kārtība, kādā skaistumkopšanas un tetovēšanas pakalpojumu sniedzēji paziņo par saimnieciskās darbības uzsākšanu”*

Kuriem skaistumkopšanas speciālistiem ir jānoklausās higiēnas minimuma kursi?



Saskaņā ar noteikumiem* ir divu veidu higiēnas minimuma kursi:

tetovēšanas, mikropigmentācijas, pīrsinga un skarifikācijas pakalpojumu sniedzējiem (apmācību programma „Tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai noteiktās minimālās higiēnas prasības” 18h);

frizieriem, manikīriem un estētiskās sejas un ķermeņa kopšanas speciālistiem (apmācību programma „Skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai noteiktās minimālās higiēnas prasības” 8h).

Abi higiēnas minimuma kursi ir paredzēti kā obligāta (neformālās izglītības) minimālo higiēnas prasību apguves programma visiem skaistumkopšanas pakalpojuma sniedzējiem, kuri nav sertificētas ārstniecības personas (kosmētiķi un skaistumkopšanas speciālisti (kosmetologijā) arī ir ārstniecības personas).

Piemēram, ja pakalpojuma sniedzējs ir apguvis friziera vai manikīra/ pedikīra speciālista profesiju un papildus nav iegūta medicīniskā izglītība, ir nepieciešams apgūt higiēnas minimuma programmu.

Higiēnas minimuma kursu mērķis ir samazināt infekcijas slimību risku skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas laikā, nosakot vienotu higiēnas apmācību programmu valstī (konkrētas mācību tēmas un apmācību ilgums, t.sk. gala pārbaudījums).

Apmācību programmas beigās tiek izsniegta apliecība atbilstoši noteikumu* pielikumā iekļautajam paraugam. Tā kā skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzēju darbs ir tieši saistīts ar risku citu cilvēku veselībai, un higiēnas pasākumu ievērošanai ir vajadzīga zināšanu atkārtošana, atbilstoši jaunākajiem zinātniskajiem atzinumiem un rekomendācijām, šī apmācību programma ir atkārtoti jāapgūst reizi 5 gados.

Mācību iestādēm ir iespējams šīs noteikumos* atrunātās higiēnas kursu tēmas (t.sk. noteiktā garumā) iekļaut savā topošo skaistumkopšanas speciālistu apmācību programmā, kā rezultātā kopā ar, piemēram, apliecību par profesionālās kvalifikācijas iegūšanu, tiktu izsniegta arī apliecība par izglītības programmas „Skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai noteiktās minimālās higiēnas prasības” vai „Tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai noteiktās minimālās higiēnas prasības” apgūšanu, kas saskaņā ar noteikumu* prasībām būs derīga 5 gadus.

** Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumu [Nr.631](#) „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” 41.p., 42.p., 3.pielikums un 4.pielikums*

Ministru kabineta noteikumu [Nr.182](#) „Noteikumi par higiēnas prasībām tetovēšanas un pīrsinga pakalpojumu sniegšanai un speciālajām prasībām tetovēšanas līdzekļiem” 28.p., 29.p., 1.pielikums un 2.pielikums

Kādas ir prasības higiēnas minimuma kursu apmācību programmas „Skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai noteiktās minimālās higiēnas prasības” apmācītājiem un lektoriem?



Saskaņā ar noteikumiem* higiēnas minimuma kursi ir paredzēti kā obligāta, neformālās izglītības minimālo higiēnas prasību apguves programma visiem skaistumkopšanas pakalpojuma sniedzējiem, kuri nav sertificētas ārstniecības personas.

Higiēnas minimuma kursus saskaņā ar noteikumiem* atļauts pasniegt personām ar šādu izglītību:

ar iegūtu pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību skaistumkopšanas jomā (*tie ir ārstniecības personas -*

skaistumkopšanas speciālisti kosmetoloģijā) vai

ārstniecības personas:

ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību māszinībās vai ārstniecībā (*piemēram, medicīnas māsas, podologi, ārsta palīgi*),

ar profesionālo bakalaura grādu māszinībās (*medicīnas māsas*) vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību medicīnā (*personas ar ārsta grādu*).

Šīm 2.1. un 2.2. punktos minētajām ārstniecības personām jābūt skaistumkopšanas jomas praktiķiem** – t.i. pēdējo piecu gadu laikā jābūt vismaz divu gadu praktiskai darba pieredzei skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas jomā (t.i. sniegti skaistumkopšanas pakalpojumi). Tas nozīmē, ka apmācības nevar pasniegt ārstniecības persona, kas šajā jomā nav strādājusi.

Ņemot vērā, ka higiēnas minimuma kursi nav paredzēti kā profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes programma, reģistrācija Izglītības iestāžu reģistrā nav obligāta. Higiēnas minimuma kursu apmācības var pasniegt arī fiziskas vai juridiskas personas, kas nav reģistrējušās kā izglītības iestādes. Šādām personām ir jāizņem licence par atļauju veikt šīs apmācības attiecīgās teritorijas pašvaldībā, kurā tiks veiktas apmācības. Apmācību kursu programma atrunāta noteikumu* 3.pielikumā. To ilgums ir 8 stundas, t.sk. 30 min zināšanu pārbaudījumam. Pēc apmācību kursu beigām izsniedz apliecību (paraugu noteikumu* 4.pielikumā), kas derīga 5 gadus.

Par veiktajām apmācībām nepieciešams veikt uzskaiti, norādot šādu informāciju:

apmācību tēmas,

stundu skaits,

pasniedzēja vārds, uzvārds, paraksts,

apmācību dalībnieka vārds, uzvārds, paraksts, izsniegtās apliecības numurs un datums.

Informāciju par apmācībām fiksē, lai nepieciešamības gadījumā Veselības inspekcijai būtu iespēja pārliicināties par apliecības autentiskumu. Apmācību uzskaites dokumentus uzglabā 6 gadus.

* *Ministru kabineta 09.10.2018. noteikumi Nr.631 „Higiēnas prasības skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanai” 43.p.-46.p., 3.pielikums un 4.pielikums*

** *Lai ārstniecības personas (māsa, ārsta palīgs un podologs vai ārsts) varētu veikt praktisko darba pieredzi skaistumkopšanas jomā, viņam ir nepieciešams kosmētiķa vai skaistumkopšanas speciālista kosmetoloģijā sertifikāts. Ārstiem ir nepieciešams kosmetologa vai metodes M63, M64 sertifikāts. Vai arī ārstniecības personas var būt bijušas apguvušas citu kvalifikāciju, piemēram, manikīra vai pedikīra speciālists un guvušas pieredzi skaistumkopšanas pakalpojumu sniegšanas jomā.*

Vai skaistumkopšanā nodarbinātajiem ir nepieciešama sanitārā grāmatiņa un jāiziet citas medicīnas pārbaudes?



Ar 31.07.2018. spēkā ir stājies jauns normatīvais regulējums*, kas nosaka darbus, kas ir saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai. Kā arī tajā ir noteiktas infekcijas slimības un to simptomi, kuru gadījumā aizliegts šajos darbos veikt darba pienākumus un nodarbinātās personas rīcība šādos gadījumos.

Līdz šim nodarbinātajiem, kuru darbs ir saistīts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, bija jāveic obligātās pirmreizējās un periodiskās veselības pārbaudes, noformējot personas medicīnas grāmatiņu. No 31.07.2018. personas medicīniskā grāmatiņa ir aizstāta ar ģimenes ārsta atzinumu par personas veselības stāvokļa atbilstību veicamajam darbam (veidlapa Nr. 027/u), taču skaistumkopšanā nodarbinātās personas vairs nav to darbinieku vidū, kas pakļautas šīm obligātajām pirmreizējām un periodiskām veselības pārbaudēm saistībā ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai – līdz ar to arī ārsta izziņa par veselības stāvokļa atbilstību veicamajam darbam skaistumkopšanā nodarbinātajiem nav nepieciešama.

Par veicamām veselības pārbaudēm**, ja darbinieka veselību ietekmē kaitīgi darba vides faktori (piemēram, ķīmisko vielu ieelpošana no matu krāsām un ilgstoša atrašanās piespiedu pozā (stāvus)), Veselības inspekcija aicina interesēties Valsts darba inspekcijā <http://www.vdi.gov.lv/lv/>. Minētās pārbaudes veic arrodārsts.

** Ministru kabineta 24.07.2018. noteikumi Nr.447 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai, un obligāto veselības pārbažu veikšanas kārtība”*

*** Ministru kabineta 10.03.2009. noteikumi Nr.219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude”. Šo noteikumu uzraudzību un kontroli veic Valsts darba inspekcija.*

Kas drīkst veikt filleru un botulīntoksīna injekcijas?



Saskaņā ar noteikumiem* filleru un botulīntoksīna injekcijas ir ārstnieciskā metode, ko veic ārsta praksē.

Tas nozīmē, ka šīs injekcijas var veikt tikai sertificēti ārsti, kas saņēmuši Latvijas Ārstu Biedrības izdotu sertifikātu par metožu M63 „Botulīna toksīna pielietojums estētiskajā medicīnā” un M64 „Biomateriālu pielietojums estētiskajā medicīnā” apgūšanu (piemēram, dermatologi, plastikas ķirurgi, neirologi, neiroķirurgi, oftalmologi, kosmetologi) reģistrētā ārstniecības iestādē (vai skaistumkopšanas salonā, kur attiecīgais kabinets ir reģistrēts kā ārstniecības iestāde).

Sertificēto ārstu saraksts, kas tiesīgi veikt filleru un botulīntoksīna injekcijas, tiek publicēts Latvijas estētiskās medicīnas asociācijas tīmekļvietnē: <https://www.lemma.lv/doctors>

Papildus skaidrojošo informāciju var skatīt šeit: <https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniedzēju-izglitiba>


Kas drīkst veikt mezoterapijas un biorevitalizācijas injekcijas? 



Saskaņā ar profesiju standartu mezoterapijas un biorevitalizācijas injekcijas ir tiesīgas veikt sertificētas ārstniecības personas skaistumkopšanā jeb kosmētiķis un skaistumkopšanas speciālists kosmetoloģijā.

Personām, kuras ir apguvušas tikai neformālos tālākizglītības īslaicīgos kursus skaistumkopšanā, netiek izsniegts profesionālās kvalifikācijas iegūšanas izglītības dokuments, bet tikai apliecība vai sertifikāts par konkrētās programmas (kursa) apguvi. Minētās personas nav kvalificēti skaistumkopšanas jomas profesionāļi, t.sk. ārstniecības personas un nedrīkst sevi pozicionēt kā kosmētiķus vai skaistumkopšanas speciālistus kosmetoloģijā, līdz ar to nav atļauts sniegt arī iepriekš minētas procedūras.

Papildus skaidrojošo informāciju var skatīt šeit: <https://www.vi.gov.lv/lv/skaistumkopsanas-pakalpojumu-sniedzeju-izglitiba>

Kāda izglītība un dokumenti ir nepieciešami, lai sniegtu lāzerepilācijas pakalpojumus? 



Strādājot ar aparāt tehnoloģijām, ir jāņem vērā fakts, ka daļu iekārtu drīkst izmantot tikai speciālisti ar noteiktu izglītību un kvalifikāciju, piemēram, kosmētiķi vai ārsti.

Izmantojot dažādas iekārtas skaistumkopšanā, vienmēr ir jāņem vērā ražotāja sniegto informāciju par ierīces veidu (t.i. kosmetoloģijas vai medicīnas ierīce), tās paredzēto mērķi un nolūku, piemēram, izmantošanai skaistumkopšanā vai ārstniecībā, kā arī, vai ir norādes par personu, kura drīkst strādāt ar šo ierīci, piemēram, tikai noteiktas specialitātes ārsts vai persona, kura apmācīta lietot konkrēto ierīci. Ja šāda veida norādes nav, tas nozīmē, ka ierīces lietošanas ierobežojumus ražotājs nav paredzējis.

Ierīcei noteikti jābūt nodrošinātai lietošanas instrukcijai, kas tulkota arī latviešu valodā (saskaņā ar Valsts valodas likumu). Lāzerepilācijas iekārtas lielākoties ir medicīnas ierīces, kam jābūt CE marķējumam ar 4 ciparu kodu. Izplatītājam ir jābūt pārliecinātam par medicīniskās ierīces atbilstību prasībām, tādēļ ir jābūt pieejamai ražotāja izsniegtai EK atbilstības deklarācijai (*Declaration of conformity*), ar ko ražotājs apliecina ierīces atbilstību Padomes direktīvas 93/42/EEK par medicīnas ierīcēm būtiskajām prasībām, kā arī paziņotās institūcijas EK sertifikātam, kas apliecina medicīnas ierīcei veiktās atbilstības novērtēšanas procedūras. Ar CE atbilstības marķējumu uz ierīces un tā tirdzniecības iepakojuma ražotājs apliecina, ka medicīnas ierīce atbilst attiecināmajām prasībām, līdz ar ko CE atbilstības marķējums uz ierīces un tirdzniecības iepakojuma ir obligāts.

Ja ierīci iegādājas ārpus Latvijas, tad jāskatās, vai tā ir medicīnas ierīce, jo tādā gadījumā tā būs jāreģistrē Zāļu valsts aģentūrā. Papildus jautājumu un skaidrojumu gadījumā par medicīnas ierīcēm lūdzam sazināties ar Veselības inspekcijas Medicīnisko ierīču uzraudzības nodaļu pa tālruni: 67081611

Prasības telpai, kurā sniedz lāzerepilācijas pakalpojumus, ir atkarīgas no tā, vai to veic ārstniecības iestādē vai skaistumkopšanas salonā. Prasības skaistumkopšanas saloniem var atrast Veselības inspekcijas mājaslapā [šeit](#). Informācija par ārstniecības iestāžu reģistrāciju ir atrodamā [šeit](#).